

Rådets slutsatser av den 22 maj 2008 om vuxenutbildning

(2008/C 140/09)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

som beaktar följande skäl:

- (1) I slutsatserna från Europeiska rådets vårmöte i Lissabon år 2000 ⁽¹⁾ efterlystes att Europas utbildningssystem ska moderniseras med anledning av kraven i en kunskapsbaserad ekonomi och de ökande socioekonomiska och demografiska utmaningar som unionen står inför i en globaliserad värld.
- (2) I slutsatserna från Europeiska rådets vårmöte i Barcelona år 2002 ⁽²⁾ uppmanades medlemsstaterna att se till att alla medborgare har goda grundläggande kvalifikationer och öka möjligheterna för äldre arbetstagare att stanna kvar på arbetsmarknaden, särskilt genom att garantera verklig tillgång till livslångt lärande.
- (3) I rådets resolution av den 27 juni 2002 om livslångt lärande ⁽³⁾ betonades att livslångt lärande måste omfatta lärande från förskoleåldern till efter pensionsåldern och omfatta hela skalan av formellt, icke-formellt och informellt lärande.
- (4) I rådets resolution av den 19 december 2002 om ett närmare samarbete i fråga om yrkesutbildning ⁽⁴⁾ noterades att vuxnas, inklusive äldre arbetstagares, anpassningsbarhet och anställbarhet till stor del beror på möjligheten att under yrkeslivet uppdatera gamla färdigheter och förvärva nya.
- (5) I rådets resolution av den 28 maj 2004 om förstärkning av politik, system och praxis på området vägledning ⁽⁵⁾ betonades att alla medborgare i Europa bör få tillgång till vägledning under alla stadier i livet med särskilt beaktande av riskutsatta personer och grupper.
- (6) I rådets slutsatser av den 28 maj 2004 om gemensamma europeiska principer för identifiering och validering av icke-formellt och informellt lärande ⁽⁶⁾, vilka inrättades som svar på Köpenhamnsförklaringen från november 2002, efterlystes utveckling och spridning av europeiska instrument för att erkänna icke-formellt och informellt lärande.
- (7) Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 18 december 2006 om nyckelkompetenser för livslångt lärande ⁽⁷⁾ syftar bl.a. till att se till att vuxna kan utveckla och uppdatera sina färdigheter genom hela livet och att lämplig infrastruktur finns för vidareutbildning och yrkesutbildning för vuxna.
- (8) I rådets slutsatser av den 25 maj 2007 om en enhetlig ram för indikatorer och referensvärden för utbildning ⁽⁸⁾ efterlystes en fortsatt utveckling av indikatorer för vuxnas kunskaper.
- (9) I Europaparlamentets och rådets rekommendation av den 23 april 2008 om en europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande ⁽⁹⁾ främjas ett tillvägagångssätt för att fastställa kvalifikationer som bygger på resultaten av lärandet, oavsett hur och var dessa har uppnåtts.
- (10) I rådets och kommissionens gemensamma lägesrapport 2008 om genomförandet av arbetsprogrammet "Utbildning 2010" betonas att det låga deltagandet inom vuxenutbildningen av äldre arbetstagare och lågutbildade fortfarande är ett mycket stort problem.
- (11) I Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2008 om vuxenutbildning: *Det är aldrig för sent att lära* ⁽¹⁰⁾ uppmanas medlemsstaterna att främja kunskapsinhämtning och utveckla en kultur för livslångt lärande, bl.a. genom att föra en jämställdhetspolitik som gör vuxenutbildningen mer attraktiv, mer åtkomlig och mer effektiv.

VÄLKOMNAR kommissionens meddelande *Det är aldrig för sent att lära* ⁽¹¹⁾ från oktober 2006 och kommissionens handlingsplan *Det är alltid rätt tid att lära sig något nytt* ⁽¹²⁾ från september 2007, vilka båda pekar på vuxenutbildningen som ett viktigt inslag i det livslånga lärandet, och uppmanar medlemsstaterna att undanröja hindren för deltagande, öka vuxenutbildningens totala kvalitet och effektivitet, påskynda handläggningstiden för validering och erkännande samt säkerställa tillräcklig investering och övervakning inom detta område.

⁽¹⁾ Dok. SN 100/1/00 REV. 1.

⁽²⁾ Dok. SN 100/1/02, REV. 1, punkterna 32 och 33.

⁽³⁾ EGT C 163, 9.7.2002, s. 2.

⁽⁴⁾ EGT C 13, 18.1.2003, s. 2.

⁽⁵⁾ Dok. 9286/04.

⁽⁶⁾ Dok. 9600/04.

⁽⁷⁾ EUT L 394, 30.12.2006, s. 10.

⁽⁸⁾ EUT C 311, 21.12.2007, s. 13.

⁽⁹⁾ EUT-hänvisning lämnas senare.

⁽¹⁰⁾ (2007/2114 (INI)) – P6_TA-PROV(2008)0013.

⁽¹¹⁾ Dok. 14600/06 – KOM(2006) 614 slutlig.

⁽¹²⁾ Dok. 13426/07 – KOM(2007) 558 slutlig.

ERKÄNNER den viktiga roll som vuxenutbildningen kan spela när det gäller att uppnå målen i Lissabonstrategin genom att främja social sammanhållning, ge medborgarna de färdigheter som krävs för att hitta nya arbetstillfällen och hjälpa Europa att bättre möta globaliseringens utmaningar. Det finns särskilt behov av följande insatser:

1. Höja kompetensnivån hos ett fortfarande väsentligt antal lågutbildade arbetstagare, så att det blir möjligt för alla medborgare att anpassa sig till tekniska förändringar och framtida kompetensbehov och på så sätt bidra till att förbättra det samlade ekonomiska resultatet.
2. Angripa problemet med det konstant höga antalet elever som lämnar skolan i förtid genom att ge en andra chans till dem som går in i vuxenlivet utan avgångsbetyg, varvid man bör inrikta sig på särskilt angelägna områden som grundläggande färdigheter i läsning, skrivning och räkning, IT-kunskap och språkinläring.
3. Bekämpa socialt utanförskap som beror på t.ex. låg grundutbildningsnivå, arbetslöshet och isolering på landsbygden, samtidigt som man i högre grad uppmärksammar – med tanke på nuvarande demografiska tendenser och migrations-trender – livslångt lärande och krav på utbildning för äldre arbetstagare och migranter.
4. Se till att vuxenutbildningen är effektiv, ändamålsenlig och av hög kvalitet, så att man ökar det aktiva deltagandet i sådant lärande, särskilt bland mindre gynnade grupper, lockar till sig tillräcklig offentlig och privat investering på området och uppmuntrar den privata sektorn att se sådant lärande som ett centralt inslag i arbetsplats- och företagsutvecklingen.

ANSER att vuxenutbildningen kan utgöra ett viktigt bidrag när det gäller att uppfylla sådana behov genom att inte bara leda till ekonomiska och sociala fördelar, t.ex. ökad anställbarhet, tillgång till mer kvalificerade arbeten, ansvarsfullare medborgarskap och ökat medborgardeltagande, utan även till personliga fördelar såsom större självförverkligande, bättre hälsa och välbefinnande samt ökad självkänsla, och noterar därför följande:

1. Vuxenutbildningen bör betonas starkare och ges mer effektivt stöd på nationell nivå som ett led i övergripande insatser för att skapa en kultur för livslångt lärande.

2. De särskilda åtgärderna enligt bilagan till dessa slutsatser kan utgöra en enhetlig ram för framtida åtgärder på detta område inom arbetsprogrammet "Utbildning 2010".
3. Den vidare utvecklingen och genomförandet av sådana åtgärder bör ta full hänsyn till medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation, varvid den öppna samordningsmetoden bör användas.
4. Framsteg och övervakning av vuxenutbildningen bör överensstämma med den enhetliga ram för indikatorer och referensvärden som antogs av rådet i maj 2007 och ingå i framtida gemensamma lägesrapporter om arbetsprogrammet för utbildning.
5. Vuxenutbildningens tvärssektoriella karaktär, mångfald, komplexitet och omfattning gör det nödvändigt med en integrerad strategi som omfattar alla intressenter, även sådana på lokal och regional nivå, arbetsmarknadens parter och icke-statliga organisationer.

UPPMANAR därför MEDLEMSSTATERNA att inleda arbetet med de frågor om vuxenutbildning som fastställs i dessa slutsatser och särskilt vidta de åtgärder som anges i bilagan till dessa, i enlighet med det särskilda sammanhanget och medlemsstaternas prioriteringar.

och UPPMANAR KOMMISSIONEN att

- stödja medlemsstaternas arbete med att vidareutveckla och förbättra vuxenutbildningen inte endast när det gäller ökade möjligheter, bredare tillgång och större deltagande utan även avseende mer relevanta, resultatnriktade inlärningsresultat, genom att vidta åtgärderna enligt bilagan till dessa slutsatser,
- garantera komplementaritet och enhetlighet mellan den uppföljning som görs av alla sådana åtgärder och genomförandet av Bologna- och Köpenhamnsprocesserna, i den mån dessa avser vuxenstuderande,
- stärka och använda de forskningsstrukturer som finns för att möta vuxenutbildningens behov,
- fortsätta och intensifiera samarbetet med de internationella organisationer och relevanta icke-statliga organ som är verksamma inom detta område samt skapa länkar till regionala initiativ som samarbetet mellan Europa och Asien samt globala initiativ, t.ex. "Utbildning för alla" och millennieutvecklingsmålen.

BILAGA

SÄRSKILDA ÅTGÄRDER FÖR PERIODEN 2008–2010

A. AV KOMMISSIONEN I SAMARBETE MED MEDLEMSSTATERNA:

1. Analysera reformerna inom utbildningen på nationell nivå, särskilt utvecklingen av nationella kvalifikationssystem i förhållande till den europeiska ramen för kvalifikationer och systemen för överföring av studiemeriter, avseende såväl formellt som icke-formellt och informellt lärande för att förbättra vuxnas tillgång till kvalifikationssystemen.
2. Analysera de nationella utbildningsreformernas effekt när det gäller fördelningen av finansieringsresurser över de olika åldergrupperna, i linje med en strategi för livslångt lärande.
3. Stödja utvecklingen av karriärmöjligheter, villkor och resurser – på grundval av befintlig god praxis i medlemsstaterna – för personer som arbetar inom vuxenutbildningen för att öka yrkets synlighet och status.
4. Bedriva ytterligare forskning om utvecklingen av kvalitetskriterier för anordnare av vuxenutbildning.
5. Upprätta en gemensam förteckning över god praxis och projekt som syftar till att motivera sådana grupper som är särskilt svåra att nå, fastställa centrala faktorer för deras återinträde på arbetsmarknaden och i samhället samt stärka deras självkänsla.
6. Kartlägga god praxis vid bedömningen av inlärningsresultaten, särskilt sådana som förvärvats av lågutbildade, äldre arbetstagare och migranter utanför det formella utbildningssystemet.
7. Utarbeta en ordlista med överenskomna definitioner som används inom vuxenutbildningen och, mot bakgrund av befintliga uppgiftssamlingar, bl.a. sådana som gjorts av OECD, och i enlighet med 2008 års förordning om statistik om utbildning och livslångt lärande ⁽¹⁾, fastställa en uppsättning jämförbara nyckeldata på europeisk nivå som krävs för att underlätta övervakningen. (Alla medlemsstaters rätt att delta i detta arbete bör säkerställas).
8. Stödja åtgärder för att stärka vuxenutbildningens plats inom ramen för de nationella strategierna för livslångt lärande.
9. Stödja kampanjer för att stärka medvetenheten och motivationen bland potentiella studerande och på så sätt öka det totala deltagandet i vuxenutbildning.

B. AV MEDLEMSSTATERNA MED STÖD AV KOMMISSIONEN:

1. Främja och stödja utbyte av god praxis, ömsesidigt lärande och utveckling av gemensamma projekt inom vuxenutbildningen mellan berörda parter i medlemsstaterna.
2. Som ett led i satsningen att skapa en kultur för livslångt lärande nära samarbeta för att kartlägga och undanröja hinder för vuxenutbildning och fastställa efterfrågestyrda, högkvalitativa former och arrangemang inom vuxenutbildning, bl.a. e-lärande och möjligheter till distansutbildning.
3. Uppmuntra både högre utbildningsanstalter och yrkesskolor att i större utsträckning nå ut till vuxenstuderande samt utveckla partnerskap med näringslivet för att motivera arbetsgivarna att anordna och arbetstagarna att delta i vuxenutbildning på arbetsplatsen.
4. Arbeta mot målet att underlätta tillträdet till och öka deltagandet i vuxenutbildning för alla medborgare, särskilt för elever som lämnar grundutbildningen i förtid och vill få en "andra chans", personer med särskilda behov, otillräckliga grundkunskaper eller bristande utbildningsresultat för att uppmuntra dem att höja sina kvalifikationer.
5. Garantera en effektiv och ändamålsenlig användning av programmen för livslångt lärande, de europeiska strukturfonderna och andra liknande finansieringskällor för att förbättra anordnandet av utbildningstillfällen för vuxna.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning av den 23 april 2008 om framställning och utveckling av statistik om utbildning och livslångt lärande – PE-CONS 3659/3/07 REV 3/EUT-hänvisning lämnas senare.

6. Främja utvecklingen och användningen av system för livslång vägledning, varigenom vuxna kan ges oberoende information och rådgivning, enskilda kunskapsanalyser och individuell yrkesvägledning.
 7. Beakta – ur kostnads – nyttosynpunkt – vuxenutbildningens bidrag till social sammanhållning och ekonomisk utveckling.
 8. Underlätta utvecklingen av metoder och verktyg som krävs för att bedöma centrala kvalifikationer och kompetenser – även sådana som huvudsakligen förvärvats utanför det formella undervisningssystemet – och få dem validerade och fastställda som inlärningsresultat, samtidigt som man satsar på att främja förfarandena för validering och erkännande.
 9. Se till att en tillräckligt stor andel avsätts till vuxenutbildningen, när finansiella medel anslås inom de olika utbildningssektorerna, i linje med en strategi för livslångt lärande.
 10. Främja aktivt deltagande av arbetsmarknadens parter och andra intressenter, bl.a. icke-statliga organisationer, när det gäller att säkert tillhandahålla utbildning av hög kvalitet som anpassats till de olika studerandekategoriernas behov. Särskild vikt bör läggas vid strategier för IKT-lärande och utvecklingen av IKT-kunskaper.
 11. Stärka samarbetet med Cedefop och Unescos institut för livslångt lärande samt fullt ut använda sig av andra internationella institutioners forskningskapacitet inom vuxenutbildning och vuxenlärande.
 12. Överväga ytterligare möjliga insatser efter 2010 i enlighet med uppföljningen av arbetsprogrammet "Utbildning 2010", mot bakgrund av de resultat som uppnåtts efter genomförandet av dessa åtgärder.
-